

sional and foreign language speech activities have been analyzed. It has been established that jurisprudence and foreign language knowledge and skills will be acquired in a single educational process in interconnection with each other and with the help of identical printed material such as the legislative literature in English. It has been revealed that the integrated process of teaching how to read the professional literature in a foreign language is in a constant creative movement, due to the fundamental laws of dialectics, such as: the law of unity and struggle of opposites, the law of transition of quantitative changes into qualitative ones. The following principles have been found out. When teaching how to read legal literature in a foreign language to future lawyers of international law, reading will be considered as receptive, reproductive and productive types of speech activity. The structural components of the process of teaching how to read in a foreign language are defined. They are the following: 1) the acquisition of knowledge of specific legal vocabulary, selected from English international sources; 2) the development of receptive reading skills of its application, that is, the ability to understand the legislative literature; 3) the development of reproductive reading skills of its application, that is, the ability to retell and comment on what has been read; 4) the development of productive reading skills, that is, the ability to comprehend the information about legal violations and substantiate the necessary legal laws to resolve them.

Key words: pedagogical integration, reading in a foreign language, legal texts, structural components of the teaching process, future lawyers.

УДК 316.72:316.647.5]:378.011.3-051:378.046-021.66
DOI <https://doi.org/10.31392/2311-5491/2019-70.4>

Атпрощенко Т. О.

ХАРАКТЕРИСТИКА КОНЦЕПТУАЛЬНИХ АСПЕКТІВ РОЗРОБКИ СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ МІЖЕТНІЧНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ В МАГІСТРАТУРІ

Головна увага зосереджена на характеристиці концепції формування у майбутніх учителів початкової школи міжетнічної толерантності. Висвітлена сутність та зміст наукових дефініцій «концепція» та «формування». З'ясовано, що пізнання процесу формування міжетнічної толерантності має здійснюватися на онтологічному, гносеологічному, аксіологічному рівнях осмислення. Охарактеризовано онтологічну, гносеологічну і аксіологічну тенденції формування міжетнічної толерантності. У методологічній площині концепція має базуватися на ідеї саморозвитку, самовдосконалення та цілеспрямованої роботи над вдосконаленням образу майбутнього педагога-професіонала, що уміє ефективно працювати в поліетнічному середовищі початкової школи.

Концепція передбачає єдність методологічного, теоретичного (психологічного й педагогічного) й технологічного (практичного) концептів. Методологічний рівень відображає взаємозв'язок і взаємодію наукових принципів і підходів щодо розв'язання проблеми формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи; у теоретичний концепт увійшли сучасні концепції підготовки майбутніх учителів початкової школи, теоретико-методологічні засади формування міжетнічної толерантності; технологічний концепт передбачає апробацію практичних механізмів і шляхів її формування. Формування міжетнічної толерантності охоплювало використання інноваційних технологій (рольових ігор, тренінгів, дискусій, симпозіумів, пошукової самостійної діяльності тощо), співробітництва й діалогу. Навчальну дисципліну «Теорія і практика формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи» розглядаємо як головний складник професійної підготовки, що сприяє засвоєнню магістрами професійних компетентностей в галузі міжетнічної толерантності. Концепцію покладено в основу розробки системи формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи у процесі навчання в магістратурі.

Ключові слова: концепція, формування, системна діяльність, міжетнічна толерантність, майбутні учителі початкової школи, рівні осмислення, тенденції, концепти.

Нині освітня галузь потребує таких майбутніх фахівців, які знають і поважають не тільки культуру своєї етнічної групи, а й розуміють культуру інших народів, таких професіоналів, які протягом навчання у ЗВО навчилися поєднувати національні та інтернаціональні інтереси та оволоділи належним рівнем міжетнічної толерантності. А тому доцільно цілеспрямовано працювати над формуванням у майбутніх педагогів міжетнічної толерантності у площині розробки концептуальних засад такої діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій Я. Берегового, Р. Кострубана, Л. Колбіної, Є. Нікітюк, О. Орловської, М. Тилічко, Ю. Тодорцевої, В. Уланової засвідчують актуальність формування у майбутніх учителів міжетнічної толерантності. Зокрема, міжетнічна толерантність зумовлюється змістом професії, в якій яскраво проявляється гуманістична спрямованість, що передбачає добросердечне ставлення до усіх учасників освітнього процесу в поліетнічному середовищі початкової школи, а також вимагає розуміння особливостей етнічних проблем та високий ступінь терпимості. З'ясовано, що через міжетнічну толерантність майбутній педагог має змогу якісно оволодіти предметно-ціннісною формою перетворення діяльності, у якій відображається рівень розвитку багатонаціонального українського суспільства.

На основі дедуктивного аналізу напрацювань Г. Кожухаря [2] та Т. Фокіної [5] доцільно розглядати міжетнічну толерантність як невіддільний компонент світогляду майбутніх учителів початкової школи, що сприяє

утворенню особливого світовідчуття. У вітакультурному аспекті, як доводить А. Фурман, сутність процесу формування міжетнічної толерантності в теорії освітньої діяльності полягає в «добуванні, осмисленні, нормуванні, збагаченні і поширенні суб'єктом, особистістю, індивідуальністю та універсамом як учасниками безпосередньої розвивальної взаємодії кращого етнонаціонального досвіду не тільки під час організованого навчання, а й за межами школи чи університету (сім'я, вулиця) і під час реальних соціальних контактів учня чи студента, тобто у його внутрішньому світі як поступально сталому процесі самотворення власної Я-концепції» [6, с. 62].

Зазначимо, що формування міжетнічної толерантності студентів є тривалим процесом становлення комунікативних, перцептивних властивостей особистості, що передбачає вдосконалення знань про національні особливості «свого» й «інших» етносів, розвиток позитивного сприйняття міжетнічної різноманітності. Вважаємо, що обґрунтування процесу формування міжетнічної толерантності майбутніх педагогів, що працюватимуть з молодшими школярами, має охоплювати змістовні, процесуальні, структурні та критеріальні характеристики та розвивати всі компоненти міжетнічної толерантності. З огляду на це доцільно зосередити увагу на розробці концепції формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи, що визначає домінуючі структурні компоненти, розглядається в рамках системного підходу і є основою системи.

Мета статті – обґрунтувати концепцію формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи та висвітлити її головні аспекти в контексті реалізації системного підходу.

Насамперед наголосимо, що концепція передбачає цілісну «систему поглядів на певне явище; спосіб розуміння, тлумачення якихось явищ, основна ідея будь-якої теорії» [1, с. 46]. У процесі дослідження ми виходили з тих міркувань, що у методологічній площині концепція має базуватися на ідеї саморозвитку, самовдосконалення та свідомої й цілеспрямованої роботи над вдосконаленням образу майбутнього педагога-професіонала, що уміє ефективно працювати в поліетнічному середовищі початкової школи.

На основі узагальнення психолого-педагогічної літератури [4; 7] ми дійшли усвідомлення того, що в науковій практиці концепція має базуватися на ґрунтовному пізнанні процесу формування міжетнічної толерантності. Вважаємо, що таке пізнання має бути здійснене на різних рівнях осмислення (онтологічному, гносеологічному, аксіологічному). При цьому кожен рівень осмислення розкриває конкретну сторону міжетнічної толерантності та окреслює реальні сторони її формування.

Зокрема, онтологічний рівень осмислення розглядається як особливий вид реальності, що передбачає її багатогранний характер. Цей рівень спрямований на вдосконалення соціального і комунікативного характеру пізнання та передбачає єдність онтології й гносеології, об'єкта і суб'єкта, чуттєвого і раціонального та опирається на різні зв'язки буття. У цьому контексті важливими стають такі сторони пізнання, як розуміння і осмислення, які значно розширюють практичні можливості формування міжетнічної толерантності. Основне завдання онтологічного осмислення процесу формування міжетнічної толерантності студентів факультетів початкової освіти полягає в розробці методологічних позицій, що визначають логіку наукового пізнання. Онтологічний рівень робить можливим розгляд формування міжетнічної толерантності як фактора розвитку особистості студента, акцентуючи увагу на внутрішній мотивації й активності через переосмислення минулого індивідуального досвіду. Він зосереджує увагу на новій моделі особистості, яка прагне до творчості й свободи вираження поглядів. Тому специфіка формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи характеризується з позицій розвитку ціннісного, шанобливого і терпимого ставлення до навколишньої дійсності. На основі онтологічного осмислення відбувається доповнення суб'єктно-об'єктної взаємодії реальними суб'єкт-суб'єктними стосунками в освітньому процесі ЗВО під час діяльності по формуванню міжетнічної толерантності.

Гносеологічний рівень осмислення охоплює розробку понятійно-термінологічного апарату процесу формування міжетнічної толерантності в соціальному, психологічному та педагогічному аспектах і вирішення проблеми позиціонування ідеалу фахівця з високим рівнем сформованості. На цьому рівні формування міжетнічної толерантності особистості відбувається залежно від індивідуальних особливостей суб'єкта як цілісної системи. У гносеологічній площині вагому роль посідає не лише пізнавальна сфера особистості, а й соціальна мета розуміння цінності міжетнічної толерантності для реалізації професійної діяльності, яку можна пізнати за допомогою логічного аналізу та естетичних переживань. Саме ці чинники, в гносеологічному розумінні, можуть ефективно управляти, стимулювати або гальмувати діяльність студентів шляхом зміни їх чуттєвої сфери (приязнь – відраз), що допоможе наповнити відповідним змістом реальні переживання, пов'язані із виконанням професійних обов'язків у поліетнічному освітньому середовищі початкової школи.

Аксіологічний рівень осмислення розглядає людину як найвищу цінність суспільства і самоціль суспільного розвитку, що формується в конкретно-чуттєвому образі під впливом відчуттів, сприйняття і уявлень, де засобом орієнтації слугують ціннісні критерії. Провідним поняттям цього рівня виступає цінність, яка характеризує значущість міжетнічної толерантності в життєдіяльності суспільства або окремої особи. Проблеми цінностей існують як на рівні свідомого, так і на рівні несвідомого. Саме цінності актуалізують і приймають форму устремлень, почуттів, симпатій. Сукупність сформованих цінностей впливає на етичний і естетичний розвиток особистості, також на процес формування міжетнічної толерантності загалом. Значення аксіологічного рівня для концептуального осмислення процесу формування міжетнічної толерантності полягає в тому, що він спрямований на активний розвиток конструктивного діалогу культур та проявляється через

діяльність і тим самим передбачає розвиток різних якостей особистості залежно від суб'єкт-суб'єктної взаємодії. У контексті аксіологічного рівня виникає необхідність приділяти особливу увагу розробці нових навчальних планів, поглибленню змісту підручників, посібників та навчальних матеріалів, впровадженню нових освітніх технологій, спецкурсів, факультативів, тренінгів з метою виховання чуйних і відповідальних громадян, відкритих до сприйняття інших культур, здатних цінувати свободу, поважати людську гідність та індивідуальність.

У площині розробки концепції необхідно враховувати основні тенденції формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи. Етимологія слова «тенденція» (від латинського *tendo* – направляю; прагну) у філософській довідковій літературі визначається як напрям, в якому повинен відбуватися розвиток. Таке трактування, у нашому розумінні, дає можливість розглянути формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів у вигляді цілком конкретних тенденцій. Вважаємо, що провідними у психолого-педагогічному аспекті мають бути онтологічна, гносеологічна і аксіологічна тенденції.

Зокрема, онтологічна тенденція формування міжетнічної толерантності у майбутніх учителів початкової школи випливає зі специфіки естетичної діяльності та розкриває залежність формування міжетнічної толерантності від творчої активності студентів по збереженню та створенню елементів національної культури тієї етнічної групи, яка проживає на території краю, розуміння її змісту і значення. Слід зазначити, що онтологічна тенденція дозволить перенести акцент на духовне життя майбутніх педагогів, врахувати особливості емоційно-образних здібностей, які у них сформовані. У загальному контексті ця тенденція передбачає синтез чуттєвого, раціонального та інтуїтивного.

Гносеологічна тенденція дозволяє розглядати феномен формування міжетнічної толерантності у майбутніх учителів початкової школи з позиції етичного та естетичного пізнання світу. Вона також дозволяє встановити залежність між зовнішнім і внутрішнім, системно поглиблювати знання про етнічні властивості елементів культури рідного краю. Своє вираження гносеологічна тенденція знаходить через детермінацію етичного та естетичного в розвитку студентів, а також впливає на якість взаємодії їх інтелектуальних, емоційних і творчих якостей.

Аксіологічна тенденція у формуванні міжетнічної толерантності у майбутніх учителів початкової школи відображає причинно-наслідкові зв'язки між розвитком і саморозвитком особистості з одного боку і зовнішнім світом (об'єктами і явищами дійсності, етнічною культурою і людьми як її носіями) з іншого. Тут важливе значення має усвідомлення духовно-етичних цінностей української культури та розуміння культурних надбань інших етнічних груп, які проживають на території України. Тобто ця тенденція охоплює прояв дбайливого ставлення до культурних цінностей рідного краю і водночас дружнє ставлення до людей як носіїв цієї культури, і найголовніше – підвищення власного культурного рівня. Реалізується аксіологічна тенденція на основі наступності у вивченні традицій та звичаїв представників етнічних груп, що проживають на території, де функціонує конкретна початкова школа.

Методологічне осмислення наукового феномену «концепція формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи» в логіці реалізації освітніх процесів, які його забезпечують під час професійної підготовки студентів у магістратурі, дозволяє констатувати наступні чинники:

- опору на емоційно-образне мислення, яке дозволяє здійснювати порівняння і зіставлення емпіричного рівня ментального змісту різних подій через сприйняття, відчуття, уявлення, системне узагальнення етнічного досвіду і вироблення власних оцінок й суджень про представників інших етнічних груп;
- використання абстрактно-логічного мислення, на основі якого встановлюється зв'язок між внутрішніми та зовнішніми сторонами професійної діяльності в поліетнічному освітньому середовищі початкової школи, що сприяє налагодженню взаєморозуміння між представниками усіх етнічних груп.

У психологічній площині концепція визначає суб'єктивну спрямованість майбутніх учителів початкової школи. Так, на цій основі визначається зміст і значення образу окремих етносів та духовно-моральні аспекти, що включають основи міжетнічних поглядів студента на світ і українське суспільство. Усе це характеризує смислову спрямованість професійної діяльності майбутніх учителів початкової школи в поліетнічному освітньому середовищі.

На основі вивчення праці Г. Солатової [3] виокремлено педагогічний аспект концепції, який дозволяє аналізувати процес формування міжетнічної толерантності у студентів як результат рефлексії в рамках «суб'єкт-суб'єктної» парадигми, яка з позицій феноменології характеризується як:

- а) продуктивно-смислова активність майбутнього фахівця, що виступає передумовою його майбутньої діяльності;
- б) інтегративно-регулятивна активність, що забезпечує цілісність і динамізм функціонування психічних процесів;
- в) смислове поле свідомості, що є внутрішнім духовним джерелом розвитку майбутнього фахівця.

Загалом концепція формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи в умовах поліетнічного середовища базується на єдності методологічного, теоретичного (психологічного й педагогічного) й технологічного (практичного) концептів. Так, методологічний концепт відображає взаємозв'язок і взаємодію наукових підходів щодо розв'язання проблеми формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи під час професійної підготовки у ЗВО. У теоретичний концепт дослідження

увійшли: сучасні концепції підготовки майбутніх учителів початкової школи, а також основні теоретико-методологічні засади формування міжетнічної толерантності. Тоді як технологічний концепт передбачає апробацію ефективності процесу підготовки майбутніх учителів початкової школи до роботи в поліетнічному середовищі. Специфіка формування міжетнічної толерантності нами вбачається в організації й застосуванні цілісної педагогічної системи, що ґрунтується на створенні позитивного освітнього середовища у початковій школі, що забезпечує результативність знань, умінь та навичок в галузі міжетнічної толерантності та їх ефективне використання у безпосередній професійній діяльності.

Робота над концепцією мала практико-орієнтовану спрямованість, що дозволило впровадити дієві інноваційні зміни у професійну підготовку майбутніх учителів початкової школи, що передбачали використання практико-орієнтованих форм і методів навчання та розробку системи формування міжетнічної толерантності. Загалом формування міжетнічної толерантності передбачало використання інноваційних технологій (рольових ігор, тренінгів, дискусій, пошукової самостійної діяльності), які ґрунтувалися на співробітництві, діалозі та були спрямовані на підтримку і захист індивідуальності кожного студента, надання кожному вільного, захищеного простору для прийняття самостійних рішень й обрання способів, форм і прийомів для творчого самовираження. Нами зроблено акцент на використанні виховних можливостей освітнього середовища ЗВО, що характеризується відкритістю, діалогічністю та позитивністю. У межах системної діяльності використовували інтеграцію навчальних дисциплін і пізнавальної діяльності, яка передбачала застосування інноваційних освітніх технологій та сприяла розвитку професійно значущих якостей, що впливають на формування усіх показників міжетнічної толерантності.

Під час розробки концепції, яку покладено в основу авторської системи, були проаналізовані вимоги до професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи освітнього рівня «магістр», вивчено зміст навчальних планів, досліджено перелік предметів та визначено їх місце в загальній структурі підготовки фахівця. У ході цієї діяльності ми дійшли усвідомлення необхідності впровадження в освітній процес Мукачівського державного університету спеціальної навчальної дисципліни «Теорія і практика формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи», яка розглядалася як головний складник професійної підготовки студентів, що сприяє засвоєнню ними професійних компетентностей в галузі міжетнічної толерантності. Зокрема, навчальна дисципліна була спрямована на виконання таких завдань, як:

- навчальних (поглиблення теоретичних знань з проблем професійної діяльності в поліетнічному середовищі початкової школи; формування практичних умінь міжнаціонального спілкування; розвиток навичок усного мовлення, публічного виступу перед аудиторією; формування готовності студентів до використання набутих навичок під час практики);
- виховних (виховання шанобливого ставлення до представників інших етнічних груп, формування індивідуальних здібностей, професійних і особистісних якостей (комунікабельність, самоконтроль, активність);
- розвиваючих (розвиток навичок критичного аналізу етнічних стереотипів, формування позитивної етнічної ідентичності).

У концептуальному плані пропонуємо здійснити збагачення інших навчальних дисциплін, які вивчають магістранти («Початкова школа Закарпаття»; «Університетська освіта в Україні та країнах Східної Європи: історія і сучасність»; «Сучасні педагогічні технології у початковій школі»), практико-орієнтованими формами і методами навчання, що сприяють професійному розвитку і самовдосконаленню. У методичній площині ми прагнули організувати освітній процес таким чином, щоб майбутні фахівці, які прийдуть на роботу в поліетнічне середовище початкової школи, ще під час навчання у ЗВО навчилися: аналізувати й критично осмислювати міжетнічні стереотипи; визначати їх джерела і контекст; обирати пріоритети під час спілкування з представниками різних етнічних груп.

Висновки. Створена нами концепція дозволить забезпечити повноцінний розвиток особистості майбутнього учителя початкової школи, забезпечить вдосконалення його здатності до самореалізації та ефективної діяльності в поліетнічному освітньому середовищі початкової школи. Сформована міжетнічна толерантність дозволить майбутнім фахівцям конструктивно взаємодіяти в умовах поліетнічного освітнього середовища, допоможе у створенні позитивного соціально-психологічного клімату. Учитель, що володіє високим рівнем міжетнічної толерантності, є морально сильною особистістю, здатною до взаємодії, що характеризується упевненістю у своїх власних силах. З метою практичної реалізації вищевказаних способів педагогічної діяльності в рамках розробленої концепції формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи чільне місце відводимо суб'єкт-суб'єктній взаємодії усіх учасників освітнього процесу в ході різних видів діяльності, причому основна опора робиться на можливості полікультурного освітнього середовища ЗВО (навчальні, виховні, розвиваючі).

Отже, запропоновані концептуальні ідеї дозволяють охарактеризувати зміст, форми і методи формування міжетнічної толерантності студентів, що безумовно допоможе забезпечити якісну професійну діяльність учителів у поліетнічному середовищі початкової школи. А також відмітимо, що розроблена концепція покладена в основу побудови системи формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи.

Використана література:

1. Коваль П. Концептуальні засади професійної підготовки студентів вищих навчальних закладів засобами мистецтва. *Гірська школа Українських Карпат. Наукове фахове видання з педагогічних наук* : гол. ред. В. Хрущ. Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2016. № 15. С. 45–48.
2. Кожухарь Г. С. Формы межличностной толерантности: критериальные признаки и особенности. *Психологический журнал*, 2008. Т. 29. № 3. С. 30–40.
3. Солдатова Г. У. Межэтническая напряженность. Москва, 1998. 90 с.
4. Толерантность педагога как способность к рефлексивному диалогу с воспитанником. *Научно-методический журнал : ЭКО*. Вып 6. 2002. 88 с.
5. Фокіна Т. Ю. Толерантність у сучасному світі. *Таврійський вісник освіти*, 2004. № 1. С. 136–139.
6. Фурман А. В. Психокультура української ментальності. Тернопіль : НДІ МЕВО ТНЕУ, 2010. 168 с.
7. Школа толерантності: шлях до формування толерантного суспільства : навч.-метод. посіб. / Н. М. Орловська, Н. А. Оста-тук, Т. П. Томчишина, С. Г. Шенгілевич. Чернівці-Київ : Букрек, 2012. 504 с.

References:

1. Koval, P. (2016). Kontseptualni zasady profesiinoi pidhotovky studentiv vyshchych navchalnykh zakladiv zasobamy mystetstva [Conceptual principles of professional training of students of higher education by means of art]. *Hirska shkola Ukrainykh Karpat. Naukove fakhove vydannia z pedahohichnykh nauk* : hol. red. V. Khrushch, 15. Ivano-Frankivsk : DVNZ «Prykarpatskyi natsionalnyi universytet imeni Vasyliya Stefanyka», 45–48. [in Ukrainian].
2. Kozhuhar', G. S. (2008). Formy mezhlichnostnoj tolerantnosti: kriterial'nye priznaki i osobennosti [Forms of interpersonal tolerance: criteria criteria and features] *Psihologicheskij zhurnal*. T. 29, 3, 30–40. [in Russian].
3. Soldatova, G. U. (1998). Mezhetnicheskaya napryazhennost' [Interethnic tension]. Moscow, 90 [in Russian].
4. Tolerantnost' pedagoga kak sposobnost' k reflektivnomu dialogu s vospitannikom [Tolerance of the teacher as the ability to reflective dialogue with the pupil] (2002). *Nauchno-metodicheskij zhurnal*. EKO, 6, 88. [in Russian].
5. Fokina, T. Yu. (2004). Tolerantnist u suchasnomu sviti [Tolerance in the modern world]. *Tavriiskyi visnyk osvity*. 1, 136–139. [in Ukrainian].
6. Furman, A. V. (2010). Psykhokultura ukrainskoi mentalnosti [Psychoculture of Ukrainian mentality]. Ternopil : NDI MEVO TNEU, 168. [in Ukrainian].
7. Orlovskaya, N. M., Ostatiuk, N. A., Tomchyshyna, T. P., Shenhilevych, S. H. (Eds.). (2012). Shkola tolerantnosti : shliakh do formuvannya tolerantnoho suspilstva [School of tolerance: the way to forming a tolerant society] : navch.-metod. posib. Chernivtsi-Kyiv : Bukrek, 504.

Atroshchenko T. O. Characterization of conceptual aspects of the development of the system of formation of interethnic tolerance of future primary school teachers in the course of magistracy

The main focus of the article is on the characterization of the concept of formation of future teachers of elementary school of interethnic tolerance. The essence and content of scientific definitions «concept» and «formation» are covered. It is found that the knowledge of the process of formation of interethnic tolerance should be carried out on the ontological, epistemological, axiological levels of understanding. The ontological, epistemological and axiological tendencies of formation of interethnic tolerance are characterized. In the methodological plane, the concept should be based on the idea of self-development, self-improvement and purposeful work on improving the image of the future teacher-professional, who is able to work effectively in the multi-ethnic environment of primary school.

The concept implied the unity of methodological, theoretical (psychological and pedagogical) and technological (practical) concepts. The methodological level reflects the interconnection and interplay of scientific principles and approaches to the solution of the problem of formation of interethnic tolerance of future primary school teachers; the theoretical concept includes modern concepts of training of future elementary school teachers, theoretical and methodological principles of formation of interethnic tolerance; technological concept implies approbation of practical mechanisms and ways of its formation. Formation of interethnic tolerance encompassed the use of innovative technologies (role-playing games, trainings, discussions, symposia, search independent activity, etc.), cooperation and dialogue. The discipline «Theory and practice of formation of interethnic tolerance of future primary school teachers» is considered as the main component of professional training, which promotes master's professional competence in the field of interethnic tolerance. The concept is the basis for the development of a system of formation of interethnic tolerance of future elementary school teachers in the course of magistracy.

Key words: *concept, formation, system, future elementary school teachers, interethnic tolerance, levels of understanding, trends, concepts.*